

TONI FONTELLES

DESCONCERTATS I APARDALATS

Desconcertats i apardalats (I)

Els seguidors no saben qué fer, alguns integrants protesten, els detractors confirmem les ‘paleolítiques’ previsions, la gent ni s’entera i alguns se fan els indignats (perquè no estan dins ni pinten res). És la descripció ràpida, imprecisa, de les conseqüències de l’últim joc de mans, i de papers, dels participants en la farsa idiomàtica que patim des de fa més de dos dècades.

Ja escrigui en esta uep l’article “La dignitat de l’esclau i les verges ultrajades” (20-7-2020) sobre el “Protocol general d’actuació de l’Institut d’Estudis Catalans, l’Acadèmia Valenciana de la Llengua i la Universitat de les Illes Balears”. Contava algunes coses que són història i que conve que els desmemoriats les tinguen presents, perquè és millor saber-les que ignorar-les, si bé açò últim els va molt ve per als seus interessos.

Per deformació professional torne sobre l’assunt, per a explicar als nostres lectors, per lo manco, als nostres, esta història.

¿Què passa?

Que la AVLl va lenta però inexorablement cap a l’irrellevància absoluta i la desaparició funcional, no formal ni física. No creuen que l’estan espantant per eixe camí forces telúriques o astrals, no, l’impuls és propi (en alguna ajudeta externa).

Es creà en 1998 per a resoldre un problema llingüístic que era part d'un altre més gros: identitari. Irresolut. Hi ha una gran part de la societat que se sent espanyola i li importa una fava el valencià; hi ha una altra part que se sent catalana i a la qual la 'varietat valenciana' li importava una fava (dividida entre els que quan més català millor i els que tenen remordiments i advoquen per la 'recuperació' de lo que han contribuït a degradar).

El dictamen del Consell Valencià de Cultura (1998), que recomanava la creació de l'ent i fonamentava la AVL, es rodejà de terminologia d'èxit (recorde la coincidència mediàtica: 'acort històric'). La mateixa acreditació exitosa s'aplicà al naixement llegal i funcional de la AVL. Els crítics foren llançats a l'espai transneptunià, més casolàment, a on brama la tonyina..

La pròpia llei de creació es 'grandiloqüent', "és la institució que té per funció determinar i elaborar, en el seu cas, la normativa lingüística de l'idioma valencià. Així com vetllar pel valencià partint de la tradició lexicogràfica, literària i la realitat lingüística genuïna valenciana, així com, la normativització consolidada, a partir de les denominades Normes de Castelló" (art. 3).

De la creació a la constitució no fou un camí fàcil... passaren gairebé tres anys, en l'estiu de 2001. Els temps inicials foren de relativa tranquil·litat. Hi havia ma de ferro (la presidenta era Ascensió Figueres, del PP) per a evitar que es vera massa l'objectiu final –previst per alguns– i que el PP poguera ser acusat de 'catalanista'. Però en 2005 es declarà la guerra, s'aprovà el dictamen sobre els criteris per a la defensa de la denominació i l'entitat del valencià. Allí, en l'habitual retòrica ampulosa i recarregada, per a ocultar, es diu que "l'AVL considera que el terme més adequat per a designar la llengua pròpia en la Comunitat Valenciana, és el de valencià" (punt 5). Observe's que 'el terme més adequat' (entre varis) no és 'l'adequat' (que en seria u) i, per lo tant, caben unes altres denominacions. Així es reconeix en el preàmbul de la llei de 1998, que incorpora una part del dictamen del CVC, i en el que s'especifica que 'llengua valenciana' no té 'caràcter excloent', es dir, caben uns altres noms. Com sempre, tot es pega-li voltes al nano.

Este dictamen provocà un dur enfrontament entre l'institució i la Generalitat (en mans del PP). Però en acabant de l'espectacular tronada... vingué la calma i tot tornà a la normalitat.

Desconcertats i apardalats (II)

El (placit) transit

Sens explicar-ho tot, l'aprovació del dictamen del CVC, la fragmentació que provocà en el valencianisme i la confluència d'interessos periodístics en el PP, ocasionaren el decliu d'Unio Valenciana que, en uns anys, desaparegué del mapa polític, pels magres resultats electorals i per la permanent 'adquisició de voluntats' per part del PP, i no oblidem l'inestimable col·laboració, al principi, de la llista d'incondicionals de l'expresident Eduardo Zaplana, en l'infame manifest publicat la vespra de les eleccions de 1998, que fou el colp de gràcia, sense dubte.

Ja dic, desapareguda Unio Valenciana, només quedava el PP com a salvaguarda i defensor de les essències valencianes (perquè els altres eren catalanistes) i, en conseqüència, l'ent pacificador, la AVLl, no havia d'alçar ni pols ni remoli.

Aquells primers anys aparegué lo fonamental: la gramàtica (2006), el diccionari ortogràfic i de pronunciació (2006) i el referit dictamen (2005).

La connexió nord-sud no funcionava, sobre tot perquè la del nord, l'IEC, no acceptava que un altre organisme tinguera potestat normativa, i des d'ací, pareix que no hi havia massa interès, per a evitar ser marcats com a

subordinats i catalanistes (que ho eren). Este distanciament, al menys per la part d'ací, era mes estetic que real.

En aço que un temporal remou la mar. L'IEC, com a amo i senyor, modificà alguns aspectes gramaticals i ortogràfics en 2016. I la 'criada', la AVLl, no reaccionà. Ya era president el prestigios filolec Ramon Ferrer. Provablement hi havia contactes interinstitucionals perque en *Vilaweb* (28-3-2017) l'entrevistaren i a la pregunta sobre les relacions entre les dos entitats, este respongue: "Ha nascut [la AVLl] perquè hi havia un buit. Quan eixe buit siga ple, ja està. Quan efectivament, eixes dues gramàtiques que tenen una diferenciació molt mínima conflüisquen completament ja no en faran falta dues. N'hi haurà una.". Se sobreenten que la confluència es produirà quan a l'unicitat gramatical la segueixca una AVLl superflua.

Els contactes es corroboren perque en 2018 (1 de juny) la nostra copià, al peu de la lletra, les modificacions que dos anys abans havia realisat l'IEC i ho feu "per responsabilitat (per a evitar dos ortografies diferents), sense ni tan sols estudiar i modificar com tractava la seua gramàtica [la propia] les qüestions canviades" (Saragossà, *Valenciadiari.com*, 17-7-2020, edicio digital). Obviament li guanyi la ma. Vaig publicar en la uep d'ANV dos series d'artículs sobre aço (juliol-agost i novembre, 2018) actualisats i republicats en el Rogle Constanti Llombart (agost, 2019).

En aquell moment quedà manifest quí era l'autoritat i quí el servidor. El que no vullga vore-ho que no ho veja.

Pareix que aço generà un poc d'intranquil·litat, no massa, entre alguns academics i es quan s'oficialisà el festeig que acabà en el primer acort de cooperacio (decembre de 2019, IEC; giner de 2020, AVLl) i en el protocol (juliol de 2020).

L'acort original ix de la Secció Filològica de l'IEC i el passa 'a la firma' dels atres dos 'secundaris' (AVLl i Universitat de les Illes Balears, esta sense competencia normativa, es per a fer el paperot): "No es podia fer cap modificació al document que havia aprovat la institució catalana: o s'aprovava com estava o no s'aprovava" (Saragossà, *Valenciadiari.com*, 17-7-2020).

Ací es presentà de pressa i correguda al ple del 10 de giner de 2020, cosa que obligà a deixar-ho per a mes avant. Es tornà a portar al ple del 31 de

giner i es va aprovar, en una abstencio i quatre vots en contra: un vot particular d'Abelard Saragossà, Artur Ahuir i Àngel-Vicent Calpe (redactat per Saragossà, es inconfonible la seua prosa) i un atre d'Alfons Vila.

Desconcertats i apardalats (III)

Els protestants (per orde d'aparicio)

Alfons Vila

Me fa molta llastima est home, perque tenia una significativa trayectoria de publicacions historiquies i culturals en el valencianisme... pero el perderen la gloria i els diners... abans de coneixer-se la llista definitiva d'academics, casi tot lo mon que volia sentir-ho sabia que anava a entrar... perque ho escampava son fill... i el vaticini es va complir.

Se que ha volgut 'redimir-se' en varies ocasions... pero com que no passa de les intencions, hauré de pensar que ha preferit el malestar permanent, l'arraconament i l'insignificancia en la AVLl... a canvi dels diners... que aqueten moltes consciencies i calmen molts pesars.

En el vot particular (3-2-2020) demana l'anulacio de l'acort perque llimita l'independencia de l'organisme en el compliment de les funcions propies: impulsar el valencià genuï. Est objectiu està emmarcat en els articles 2

(personalitat jurídica pròpia), 3 (funcions), 7 (defendre l'entitat del valencià), 9 (establiment de relacions).

Aparentment es 'tècnic', no té la retòrica i detallisme de l'altre vot, però es fluïxet perquè erra en la textualitat del conveni de col·laboració. Diu que es fa per arribar a una "normativa inclusiva i unitària". I efectivament si aixina fora, l'acort transgrediria la llei de creació; però és que tal sintagma no apareix aixina en el document (l'he revisat diverses vegades). Lo més proper és "cooperar per a l'establiment d'un model normatiu comú que a la vegada siga unitari i respectuós amb la variació interna de la llengua" (en l'exposició) o que l'establiment de "orientacions normatives unitàries seran inclusives respecte als trets específics de la varietat formal respectiva dels diversos territoris" (punt 1).

I no, no és igual una "normativa inclusiva i unitària" que un model normatiu comu... unitari i respectuós. Filant prim es podria entendre que suposa una deixació de funcions per part de la AVLl, però ja diu el punt 3 que les orientacions normatives conjuntes s'han d'aprovar per cada institució... en cas contrari no tindran valor.

En un altre document que circula per aquí (19-7-2020) intenta, com he dit abans, llavar-se i llevar-se la culpa. Yo, i crec que tots, tinc clar que els 'valencianistes' que entraren en la AVLl són uns traïdors a la causa i uns venuts per no se quants euros al mes. Se'ls explicà per activa i per passiva lo que era el nou ent i quina era la finalitat... i no feren cas. Ara és molt, molt tart.

Recorde que al poc d'entrar hi hagué una reunió en la RACV a la qual assistiren els 'acadèmics valencianistes', en Ferrer al cap i pretenien que els 'ajudarem'... que nosaltres ferem la feina per a poder contraatacar als catalanistes... o siga, la feina per a nosaltres i els diners per a ells. Nos negarem en redó... ¡Quina poca vergonya! Si no saben prou... no haver entrat.

Desconcertats i apardalats (IV)

Saragossà, Ahuir, Calpe

El vot particular firmat per Abelard Saragossà, Artur Ahuir i Àngel-Vicent Calpe (7-2-2020) ve a dir que en lo be que ho estavem fent fins ara, est acort trenca la pau per qüestions formals (encara que n'apunten alguna de fondo). Es coincident, no lliteralment, en els tres articles publicats per Saragossà en *Valenciadiari.com*, 17, 18 i 19 de juliol de 2020.

La coordinació interinstitucional no es que siga bona, es superior, pero hem de saber qué hem de coordinar, el contingut. Per a mi està clar, “l'establiment d'un model normatiu comú que a la vegada siga unitari i respectuós amb la variació interna de la llengua” (en l'exposició de l'acort), “Aquestes orientacions normatives unitàries seran inclusives respecte als trets específics de la varietat formal respectiva dels diversos territoris i explicitaran la gradació de les opcions adequades als àmbits d'ús intraterritorial, interterritorial o internacional” (punt 1). ¿Que no està clar?

Mes de lo mateix. Pretenen establir una hipernorma (internacional) una supernorma (interterritorial) i una norma (intraterritorial).

I a la 'trinitat' (Saragossà-Calpe-Ahuir) li preocupa que aço represente una ingerència en el model particular: “trobem que està totalment fora de lloc

que es plantege la possibilitat d'haver de consensuar amb l'IEC els usos *intraterritorials* valencians". ¡Sera que ara no demanen permis!

Per si no està clar, la 'coordinacio' establirà distints nivells geografics (els tres indicats) i naturalment que l'IEC podra intervindre en la regulacio intraterritorial, com nosatres ho podrem fer en la d'ells (es una ilusio, clar). Ya vorem cómo s'ho arreglen, pero en el model intraterritorial establiran els 'artefactes' necessaris per a que es garanteixi la genuïnitat i el respecte a la varietat, sense perjudi de la norma bona...

¿Qué son si no els doblats i triplets que accepta la AVLl? La possibilitat que te l'escriptor 'valencià' d'utilitzar unes atres variants de 'l'àmbit idiomàtic' i el fonament que permet a l'administracio valenciana tindre un model particular, avalat per l'amplitud de mires de la AVLl. Açò està disposat per a que els valencians puguin usar les formes 'catalanes', en la seguretat de que els catalans no usaran mai o casi mai les 'valencianes', independentment de que els diccionaris o les gramàtiques incloguen unes atres 'variants' del domini. ¿Comprés?

Que açò implica una certa 'subordinacio'. Si. Que la 'trinitat' recorda que la competencia normativa es de la AVLl (el poder, sempre el poder), puix si. I que eixa comissio de coordinacio (punt 2) actuarà de fet com a 'ent' normativisador. També si.

¿Açò sobrepasa o contradiu la lleialtat valenciana? No. El llenguatge de l'acort està molt mediat i s'han cobert l'esquena. Molta coordinacio, moltes comissions, moltes subcomissions, molt d'unitarisme, pero "Els acords sobre les orientacions normatives conjuntes han de comptar amb l'aprovació de cada institució, d'acord amb les respectives competències". Perfecte.

Faran el paripe, consensuaran lo que toque i ho passaran a la firma de les dos entitats normatives IEC i AVLl... que ho ratificaran. ¿Comprés? Que eticament es dubtos, si, ¿i qué?

No te cabuda la proposta de la 'trinitat': "trobem a faltar una disposició genèrica que reconega automàticament les prescripcions normatives respectives. Pareix lògic que, tractant-se de la mateixa llengua, allò que és normatiu en un territori siga també vàlid en els altres". Puix no, no pot ser i ademes es impossible. En este cas es vulneraria la llei de creacio: les

competencies son les competencies i encara que ‘copien’... han d’aprovar-ho formalment. I aixina fon en l’acort de 2018 quan ‘traslladaren’ aci les modificacions ortografiques de l’IEC, perque el proces no es automatic, ni pot establir-se el mencionat mecanisme bidireccional.

Ad estes altures es lamenta, la ‘trinitat’, que el titul del document no es l’adequat, que hi ha asimetria en les denominacions (‘llengua catalana’ / ‘valencià’), que el catala es la llengua i el ‘valencià’ la varietat (i aço invisibilisa a cinc millons de valencians; Saragossà, *Valenciadiari.com*, 17-7-2020), que hi ha ‘essencialismes’ quan es diu que l’unitat prové: “dels orígens històrics comuns, que s’ha consolidat en les relacions continuades al llarg dels segles i que es projecta al futur en el context internacional” (vaja, una descripcio anonima dels ‘Països Catalans’... derivats de la llengua), i unes atres menudencies, del gust de la ‘trinitat, com l’asimetrica acreditacio dels ents firmants...

Desconcertats i apardalats (V)

Les entitats valencianistes

En un document del 10-3-2020, les associacions valencianes, sens especificar, criticaren l'acort perque entenien que contradiu la llei de creacio i l'ent que "permetria superar el conflicte llingüístic valencià sense vencedors ni vençuts, ve caent des d'aquell moment en el sectarisme". Home si quan es creà hi havia majoria absoluta de catalanistes i una exigua minoria de 'valencianistes', que estaven per lo que estaven, afirmar ara que ve caent en el sectarisme... ya ho era ab initio, pero eren uns atres temps.

Se llimita a recordar que el dictamen de 2005 tendix a la convergencia i que aço es incompatible en respectar la realitat llingüística genuïna valenciana. No, no ho es. I als fets me remet. Que el Consell Jurídic Consultiu estimara que el document s'extrallimitava... pareix que no, perque no ha passat res.

Que IEC, AVLl i UIB colaboren i coordinen per a elaborar una normativa inclusiva i unitaria... ho avala la propia llei de creacio... establir relacions horisontals (i ya sabem que verticals tambe) en unes atres institucions similars.

Vore en el trencament del consens intern alguna llum es vore ulls per llanternes. No hi ha tal cosa. Si son tan sectaris... els discrepants haurien d'abandonar (per a desllegitimar-la)... ni ho han fet ni ho faran...

Les entitats valencianistes haurien pogut vore que del nom de llengua valenciana no excloent de l'inici (i que molts aplaudiren), hem passat als dos noms oficials (valencià i català) i ara esten ya en la tercera fase quan el document comença (vaja, que no està amagat): "Les tres institucions assumeixen la unitat de la llengua catalana, anomenada valencià en el territori de la Comunitat Valenciana". Punt i final.

Sergi Núñez de Arenas

Comprenc que a 'un grapat d'activistes llingüístics valencians' no els agrade ni gens ni miqueta esta ultima actuacio de la AVLl i que si no rectifica: "els qui hem apostat per ella per eixe motiu, estarem més òrfens i més separats de l'entitat, a pesar nostre" (*Levante-EMV*, 19-3-2020).

Segons el seu entendre, l'acort comporta que la part catalana assumix que hi ha dos noms per a la llengua i que l'IEC compartix la capacitat normativa en la AVLl. Formalment pareix que aixina es.

Opina que l'acort es una trampa, des de dins i des de fora, dels que no han cregut mai en l'entitat ni en la missio encomanada. I els acusa: “van arrastrant l'AVL, paulatinament i per la porta de darrere, cap a la subordinació a l'IEC i, paral·lelament, la del “valencià” (“dialecte”) a la “llengua catalana”, contravenint lleis, dictàmens i acords previs”. No, no estan fent-ho per la portella, estan fent-ho per la porta principal. Actuar com ell diu es lo que ocorregue en 2018 quan copiaren l'acort previ de l'IEC. Ara no, ara es tracta de treballar en llum i taquigrafs, i jornals i dietes, en pro de lo que la majoria dels acadèmics creuen... i lo dels opositors mencionats ya sap que es ‘formalisme’ pur i dur.

Afirma que hi ha un colp d'estat en dos fases, des de fora, quan la Direcció General de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme publicà en 2016 el manual “Criteris lingüístics de l'Administració de la Generalitat” que, segons ell, contradiu el model de la AVLl (no es cert), i des de dins, quan accepten que l'IEC puga decidir aci: “(cosa que ja ocorria moltes voltes en la pràctica)”. Si ya passava, ¿de qué s'estranya?

Repetire, es cert que la AVLl utilisa en els seus escrits un model que podriem denominar mes ‘autoctoniste’, pero com que la seua proposta es tan tan tan inclusiva... inclou la que planteja la DGPLlGM. I entre la variada oferta de la AVLl... l'administracio ha triat, ¿a ón està el problema?

Reflexiona, si l'IEC es l'ent normatiu, “¿quin es el paper de la AVLl?”. Tanta ingenuïtat me sorpren, pero no me la crec. Cadascu accepta lo que vol i el ‘grapats de colegues’ s'ha cregut que la missio de la AVLl era normativisar i normalisar el valencià... en el paper. Yo sempre he defes que es una societat pantalla per a ocultar quí te realment el poder i l'autoritat. La realitat no m'ha desmentit, ben al contrari, va confirmant les previsions. I el seu –sincer– desengany, me ratifica en la creença.

Apelar a la reflexio i al trellat dels academics es impagable voluntarisme... han fet lo que volien fer i res mes que lo que volien fer. Ningu els ha posats una pistola en el pols... i les critiques son epidermiques.

Per ultim, es pregunta “[eixa majoria d’acadèmics està disposta] ¿Inclús a trencar el consens dins de l’entitat i de la societat valenciana?”. Hauria de saber que allí dins planeja la comunitat de paradigma i fora, en la societat, l’estigmatizació del disident... ho se per experiència.

Desconcertats i apardalats (VI)

El dr. Voro López (academic de la RACV)

En un articul publicat en *Las Provincias* (22-7-2020) nos recorda que el catalanisme ha intentat des de fa decades anular la personalitat valenciana. El conflicte fon especialment violent en la denominada ‘Batalla de Valencia’ alla pels 80 del sigle passat: nom, llengua, Senyera, festes, himne... tot lo que olguera a ‘fet diferencial’ s’havia d’eliminar o canviar.

Arremata en un pronostic: “Si els valencians acabem parlant català, el domini llingüístic català donarà pas a un atre domini, un domini polític i econòmic a on Barcelona serà el centre de tots els «països catalans». Podem perdre la segona Batalla de València i pot ser que tambe la guerra si no passem a l’acció com férem en èxit fa anys”. Seria creïble l’alegat si ignorarem l’importantíssim paper que tingueren ell, uns quants academics mes i un bon grapat de personalitats ‘valencianistes’ quan firmaren el manifest defenent la valenciania de l’expresident de la Generalitat, Eduardo Zaplana, i que es publicà la vespra de les eleccions autonòmiques de

1998... en les quals, per unes centesimes (que li furtà un atre partit ‘valencianiste’ creat ad hoc per significats ‘valencianistes’), Unio Valenciana es quedà fora de les Corts en no aplegar al 5 %... i a partir d’ahi... tot lo que ha vengut darrere. I no entrare, perque no toca, en la fractura provocada per la reintroduccio innecessaria de l’accentuacio en 2003... algu dels destacats defensors ho ha cobrat ben cobrat (Àngel-Vicent Calpe... academic), i uns atres tambe (en premis i reconeiximents...).

Alguns partits politics

En un articul precedent ya expliqui un poc la posicio del PP, que no deixa de ser una mostra del cinisme al que nos te aveats. No cal esperar ninguna reaccio del PSOE, ni de Podemos ni de Compromís (alineats en l’institucio i el seu catalanisme), i desconec si Ciudadanos ha comentat alguna cosa o si Vox (a banda d’equivocar-se en quína institucio ha de ser la normativa s’entera de res mes).

En el microcosmos del valencianisme, un mon paralel, Accio Nacionalista Valenciana ha tret dos comunicats (19 i 21 de juliol de 2020) a on fonamentalment demana la derogacio de la llei i la supressio de l’institucio.

Per la seua banda Poble (18-7-2020) tambe reclama la supressio de la AVLl i exigix la dimissio del conseller d’Educació, Vicent Marzà, i del president de la Generalitat, Ximo Puig.

L’Institut d’Estudis Valencians

Esta entitat es pronuncia (27-7-2020) contra el protocol firmat i recorda que “La llengua valenciana requerix una normativa que done resposta a les necessitats dels valenciaparlants, des del nostre punt de vista eixa normativa es la coneguda com les Normes d’El Puig, que continuant els treballs del filolec Lluís Fullana, conjuga el parlar actual dels valenciaparlats i la rica tradicio de la lliteratura valenciana.”

Igualment es ratifica en l’autonomia de la llengua valenciana i rebuja qualsevol intromissio dels poders factics catalans en la cultura o en l’economia valencianes.

Desconcertats i apardalats (i VII)

El meu parer

Ya he expressat lo que pense moltes voltes en esta uep. En uns casos han segut opinions i en uns atres, analisis d'obres. De tot hi ha constancia.

L'acort de giner de 2020 no està publicat ni en la pagina oficial de la AVLl ni en la de l'IEC, i es molt estrany. He intentat obtindre'l per conducte reglamentari i, en bones paraules, la resposta es que falta la ratificacio del president (¿?). En un principi accepti la contestacio, pero pensant... si el document està aprovat en el ple del 31 de giner de 2020... ¿per qué l'ha de ratificar el president?, ¿no es suficient la decisio del ple?, ¿no ha tengut temps en sis mesos?

Be, tornem al document (que tingue a be penjar en u del seus articuls Abelard Saragossà).

La principal critica podria ser un incompliment llegendariu per deixacio de funcions en un atre organisme o que un atre ent intervinguera en la normativisacio del valencià.

No ocorre aço, com ya he explicat, la comissio de coordinacio estara integrada pel personal dels tres organismes (IEC, AVLl i UIB). I els matisos: la comissio de coordinacio treballarà i presentarà les propostes a l'aprovacio de cada ent (punt 6); "Al costat d'aquesta coordinació general hi podrà haver altres comissions per a tractar qüestions específiques. L'elaboració tècnica de les propostes d'orientació normativa podrà aconsellar la creació de grups de treball específics de durada temporal, en els quals podrà participar el personal tècnic de les institucions. Així mateix, si es considera convenient, les institucions podran organitzar, sobre temes específics, seminaris i jornades obertes a la participació d'experts externs" (punt 2).

Sempre es parla de cooperacio, sistemes de coordinacio, orientacions normatives, en cap moment tenen estil imperatiu o reglamentari, ya que aço s'ho reserven les que tenen esta capacitat (IEC i AVLl); motiu pel qual no hi ha ordens eixecutives sino sugerencies, possibilitats. Ademes, trobem una restricció absoluta, per a salvar la llei valenciana: "Els acords formals sobre les orientacions normatives conjuntes hauran de comptar amb l'aprovació de cada institució, d'acord amb els respectius procediments" (punt 3). En conseqüència, no hi ha cessio de competencies, les conserva totes.

Si que hi ha una novetat i es que els tres actors: "assumeixen la unitat de la llengua catalana, anomenada valencià en el territori de la Comunitat Valenciana" (en l'exposicio). Crec que no hi havia una declaracio tan explicita, pero no es incompatible, tecnicament, ni en el dictamen del CVC (nom no excloent) ni tampoc en el dictamen de 2005 (que considera valencià el nom 'mes adequat', pero no unic).

Respecte a l'acreditacio dels participants, es irrellevant que l'IEC diga que es el referent normatiu de la llengua catalana. Ho diu de si mateix i en el marc de "Aquesta cooperació parteix del reconeixement i de la complementarietat de les atribucions respectives de cadascuna de les institucions". Cert que hi ha acreditacio illegal de l'IEC sobre la llengua catalana, com tambe n'hi ha de la AVLl sobre la llengua valenciana... pero com que son la mateixa cosa en dos noms...

Un ultim aspecte son les relacions que pot establir la AVLl per a complir la seua missio. He escrit, contra l'opinio de la 'trinitat', que l'article 9 de la

lleï de creació explícita que estos vinculs son horizontals. No obstant, el verb ‘poder’, que emmarca eixes actuacions, nos diu, per sentit comú, que no es obligatiu. I ho podem veure en el fragment que he copiat un poc més amunt “Al costat [...] d’experts externs”. Observe’s la redacció: “hi podrà haver altres comissions”, “podrà aconsellar la creació”, “podrà participar”, “podran organitzar”... enuncia lo que es pot fer, però sense caràcter necessari o obligatiu: ¿podrà haver més comissions?, si; ¿obligatoriament?, no; ¿podrà organitzar seminaris?, si, ¿és imprescindible?, no; ¿impedirà montar taules redones o concursos?, no.

Ho podem veure millor: ‘vostre podrà aprimar-se si menja millor’, ‘vostre podrà aprimar-se si menja fruita i verdura’, ‘en eixos diners pot comprar-se un camió’... ¿tenen caràcter obligatori?, ¿és imprescindible que mengi millor?, ¿és necessari que mengi fruita i verdura?, ¿m’he de comprar un camió? Vostres mateixos.

Una cosa és certa, la taranyina va fent-se cada volta més espesa i més ampla... que no ho vegem els catalanistes, pot passar, però encara hi haurà ‘valencianistes’ que no ho voran... no tant per impossibilitat física o epistèmica com de voluntat.

Antoni Fontelles

29-7-2020

Institut
d'Estudis
Catalans

Secció Filològica

Universitat
de les Illes Balears

Departament
de Filologia Catalana
i Lingüística General

Ratificat en la reunió de la Secció Filològica del 13/12/2019

ACORD DE COOPERACIÓ PER UNA NORMATIVA INCLUSIVA I UNITÀRIA

La Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, representada per la seua presidenta, M. Teresa Cabré i Castellví,

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua, representada pel seu president, Ramon Ferrer Navarro,

La Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic de la Universitat de les Illes Balears, representada pel seu president, Jaume Guiscafrè Danús,

EXPOSEN:

Les tres institucions assumeixen la unitat de la llengua catalana, anomenada valencià en el territori de la Comunitat Valenciana. Aquesta unitat —que prové dels orígens històrics comuns, que s'ha consolidat en les relacions culturals continuades al llarg dels segles i que es projecta al futur en el context internacional— compromet les tres institucions a cooperar per a l'establiment d'un model normatiu comú que a la vegada siga unitari i respectuós amb la variació interna de la llengua i que responga gradualment a les noves necessitats de la comunitat lingüística.

Aquesta cooperació parteix del reconeixement i de la complementarietat de les atribucions respectives de cadascuna de les institucions:

- L'Institut d'Estudis Catalans, a través de la seua Secció Filològica, és la institució encarregada d'establir i actualitzar la normativa lingüística del català, i des de la seua fundació en 1907 és, per al conjunt de la llengua catalana, el referent normatiu. Per a exercir les seues funcions, compta amb membres de tota la comunitat lingüística.
- L'Acadèmia Valenciana de la Llengua, creada per la Generalitat Valenciana l'any 1998 (Llei 7/1998, de 16 de setembre), és la institució que té la funció de determinar i elaborar la normativa lingüística del valencià, tal com recull també l'article 6.8 de la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, de Reforma de la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Institut
d'Estudis
Catalans

Secció Filològica

Universitat
de les Illes Balears

Departament
de Filologia Catalana
i Lingüística General

- La Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic és l'òrgan delegat del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General per a la funció d'assessorament que l'Estatut d'Autonomia atorga a la Universitat de les Illes Balears, que és la institució oficial consultiva per a tot el que es refereix a la llengua catalana (art. 35 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears).

Sobre la base d'aquest reconeixement, i després d'una etapa en què hi ha hagut sessions tècniques bilaterals entre la SF i l'AVL entorn de punts concrets de la normativa, les tres institucions volen iniciar una cooperació més estreta, que es concreta en els següents

ACORDS:

1. Les tres institucions establiran sistemes coordinats de treball que assegurin l'establiment, l'actualització i la difusió d'orientacions normatives unitàries per als usos formals públics de la llengua. Aquestes orientacions normatives unitàries seran inclusives respecte als trets específics de la varietat formal respectiva dels diversos territoris i explicitaran la gradació entre les opcions adequades als àmbits d'ús intraterritorial, interterritorial o internacional.
2. Per a la realització d'aquests sistemes de treball coordinats s'adoptaran les formes d'organització adients, a diversos nivells. Les tres institucions acordaran la composició i la periodicitat de reunió d'una comissió de coordinació de caràcter general en què totes seran representades. Al costat d'aquesta coordinació general hi podrà haver altres comissions per a tractar qüestions específiques. L'elaboració tècnica de les propostes d'orientació normativa podrà aconsellar la creació de grups de treball específics de durada temporal, en els quals podrà participar el personal tècnic de les institucions. Així mateix, si es considera convenient, les institucions podran organitzar, sobre temes específics, seminaris o jornades obertes a la participació d'experts externs.
3. Els acords formals sobre les orientacions normatives conjuntes han de comptar amb l'aprovació de cada institució, d'acord amb els respectius procediments.

Institut
d'Estudis
Catalans

Secció Filològica

Universitat
de les Illes Balears

Departament
de Filologia Catalana
i Lingüística General

4. En la difusió de les orientacions normatives, les institucions signatàries acordaran el procediment que resulte adient en cada cas, d'acord amb la naturalesa de les propostes.
5. Aquesta cooperació es pot fer extensiva a noves institucions territorials que en el futur tinguin atribucions similars d'orientació normativa d'acord amb els respectius ordenaments jurídics.
6. La comissió de coordinació es reunirà amb una periodicitat mínima anual. La integraran dos representants de cadascuna de les institucions. La seua funció és establir els objectius i les formes d'organització adients, programar els treballs, presentar les propostes a l'aprovació de cada institució i avaluar-ne els resultats. Transcorregut un període inicial d'un any, les tres institucions valoraran la necessitat d'introduir modificacions en els sistemes de cooperació.

En prova de conformitat, signen aquest acord en tres exemplars.

Barcelona, Palma, València, XX de XXXXX de 2019

M. Teresa Cabré i Castellví
Presidenta de la Secció
Filològica

Ramon Ferrer Navarro
President de l'AVL

Jaume Guiscafrè Danús
President de la CTAL-UIB

Alfons Vila Moreno, membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, assistent al Ple ordinari 2/2020,

Manifesta:

Que en dit Ple s'aprova el text d'un conveni de cooperació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua amb la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat de les Illes Balears, per tal de arribar a una "normativa inclusiva i unitaria".

Que considera que amb este motiu s'han utilitzat de forma perversa diverses disposicions contemplades en l'articulat de la llei 7/1998 de 16 de setembre de **Creació de l'AVL** per limitar i acotar la independència i llibertat de l'ent a l'hora d'impulsar l'ús del valencià genuí, a tenor dels articles:

Títol I, article 2:

L'AVL és una institució (...) que gaudix de personalitat jurídica pròpia i exercix les seues funcions amb autonomia orgànica, funcional i pressupostària...

Article 3:

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua és la institució que té per funció determinar i elaborar, en el seu cas, la normativa lingüística de l'idioma valencià. Així com vetllar pel valencià partint de la tradició lexicogràfica, literària, i la realitat lingüística genuïna valenciana, així com, la normalització consolidada, a partir de les denominades Normes de Castelló.

Títol II, article 7 d)

Vetllar per l'ús normal del valencià i defensar la seua denominació i entitat.

Article 9, 2:

Podrà, també, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua tindre relacions horitzontals amb les diverses entitats normatives de les altres llengües de l'Estat.

Article 9,3:

Així mateix, també podrà tindre acords de col·laboració amb altres organismes acadèmics, científics i culturals.

Per tant presenta un **Vot particular** pel que **Demana:**

Que es considere no vàlid i, en conseqüència, es retire l'acord aprovat en el Ple del 31 de gener de 2020 sobre "Cooperació amb la Secció Filològica de l'IEC i la Universitat de les Illes Balears per una normativa inclusiva i unitària" per considerar-se limitador de la independència i llibertat de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

València, 3 de febrer de 2020.

Junta de Govern de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

VOT PARTICULAR QUE FORMULEN ELS ACADÈMICS ÀNGEL CALPE, ABELARD SARAGOSSÀ I ARTUR AHUIR A L'ACORD DE COOPERACIÓ PER UNA NORMATIVA INCLUSIVA I UNITÀRIA DE L'ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA (AVL) AMB LA SECCIÓ FILOLÒGICA DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (SFIEC) I LA COMISSIÓ TÈCNICA D'ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS (CTALUIB), APROVAT PEL PLE DE L'ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA EN LA REUNIÓ DEL 31 DE GENER DEL 2020

Amb el màxim respecte pels nostres companys del Ple, els acadèmics que firmen baix manifestem la nostra discrepància amb l'aprovació de l'Acord de cooperació per una normativa inclusiva i unitària de l'AVL amb la SFIEC i la CTALUIB tant per motius de procediment com de contingut que exposarem més avant.

Partim de la base que la coordinació entre les dos institucions normatives de la llengua que compartim catalans, valencians i balears és positiva i, també, imprescindible. A més, comptar amb la participació de l'òrgan consultiu en qüestions de llengua de les Illes Balears és no sols enriquidor sinó també just i convenient. Entenem també que ens trobem davant d'un acord de gran importància perquè suposa un pas fonamental en la normalització de les relacions entre les institucions firmants, i és per això mateix que considerem primordial que els fonaments partixquen del respecte mutu i de l'acceptació de la situació sociolingüística i de la legalitat de cada u.

Reconeixem l'esforç que ha fet la Junta de Govern per dur a bon port unes negociacions que s'intuïxen difícils per la distància de les posicions de partida, acceptem que estes s'hagen hagut de fer amb discreció i entenem que un acord implica cessions de totes les parts. Això no obstant, creem que l'escrit podria haver millorat sensiblement i haver obtingut un major suport si en algun moment del procés d'elaboració del document s'haguera permès la participació dels acadèmics de base. Per contra, s'ha presentat al Ple la proposta d'acord com un text immutable, quasi un mes després d'haver sigut aprovat per la Secció Filològica, que calia acceptar o rebutjar sense la possibilitat de tocar una coma.

Malauradament, considerem que l'escrit aprovat presenta incoherències, afirmacions poc objectives i s'aparta de la lletra i de l'esperit de les lleis valencianes i dels acords normatius de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua en alguns punts molt significatius. Totes eixes anomalies, analitzades amb detall en un estudi d'Abelard Saragossà, ens han fet impossible votar a favor de la proposta.

El títol mateix de l'acord resulta inadequat perquè insistix més en l'assoliment d'una normativa [lingüística] unitària que en la coordinació interinstitucional que hauria de ser-ne la base. Cal recordar que l'Acadèmia Valenciana de la Llengua ha adoptat com a pròpia la

OTROS DATOS

Código para validación: 9HAZM-SETU6-AFH47
 Fecha de emisión: 7 de febrero de 2020 a las 14:31:11
 Página 2 de 5

FIRMAS

ESTADO

COPIA ELECTRÓNICA
 AUTÉNTICA

concepció policèntrica convergent de la llengua que defenien lingüistes de la talla de Manuel Sanchis Guarner o Francesc de Borja Moll, inspirats pel mateix Pompeu Fabra, que en l'escrit de 1918 «La tasca dels escriptors valencians i balears», deia:

"Nosaltres, catalans, no desitjariem altra cosa sinó que emprenguésiu una obra de forta depuració del vostre idioma, encara que no us preocupéssiu gens d'acostar-lo al nostre català; que tractéssiu de descastellanitzar el valencià i de redreçar-lo i d'enriquir-lo procurant acostar-lo al valencià dels vostres grans escriptors medievals."

Per contra, "unitària" remet a la visió centralista de la normativa i uniformitzadora de la llengua que la SFIEC impulsà després de la II República, només parcialment matisada en les últimes dècades. Un títol alternatiu podria haver sigut "Acord de cooperació per a una normativa lingüística coordinada".

En el mateix sentit, crida l'atenció l'asimetria en el tractament onomàstic de la llengua en la primera frase de l'exposició de motius, que dona a entendre que "llengua catalana" seria el nom general i "valencià" una denominació local. Sense detriment d'admetre la immensa tasca de redreçament lingüístic i de projecció exterior que han fet els catalans per la llengua que compartim, cal recordar que "valencià" és u dels dos noms oficials que té la nostra llengua, amb el mateix rang legal que té el nom de "català". Constata eixe fet el Dictamen del 9 de febrer del 2005, de l'AVL, sobre els principis i criteris per a la defensa de la denominació i l'entitat del valencià, el qual també preveu la possibilitat d'usar fórmules onomàstiques sincrètiques en l'àmbit exterior del nostre àmbit lingüístic. Comporten la mateixa conseqüència les definicions quasi simètriques de *valencià* i *català* arreplegades en el Diccionari normatiu valencià (DNV). És per això que el Govern de l'estat usa els dos noms de la llengua quan cal en les relacions amb la Unió Europea, ús avalat, entre altres, per les normes ISO 639-1 i 639-2. Una redacció alternativa podria haver sigut "Les tres institucions reconeixen la unitat de la llengua que comparteixen catalans, valencians i balears."

La frase següent conté tres anomalies significatives. Per una banda, adopta una retòrica essencialista més que discutible que evoca "*la unidad de destino en lo universal*" i que trobem del tot prescindible. Per una altra, torna a insistir en la normativa *unitària* en compte de *convergent* i, per últim, no definix l'àmbit d'aplicació del model normatiu comú que es pretén assolir. La part dispositiva de l'acord explica eixa falta de concreció; però, abans d'arribar a eixe punt, considerem que caldria especificar que el model dit seria d'aplicació a l'àmbit d'ús supraterritorial.

A l'hora d'explicar quines són les institucions que firmen l'acord, l'escrit incorre en una altra anomalia significativa. Mentre que l'AVL i la CTALUIB exposen el seu origen i marc legal —només parcialment en l'últim cas—, la SFIEC no l'especifica i, a més, fa una afirmació del tot inexacta, quan diu que des de 1907 "és, per a la llengua catalana, el referent normatiu". En realitat no ho ha sigut ni de fet, ni de dret, menys encara des d'una data tan primerenca,

encara que són ben coneguts la seua pretensió de ser-ho des que la Guerra Civil deixà el valencianisme convertit en un erm. Cal recordar que no va ser fins als anys 30 del segle passat que en la pròpia Catalunya s'acceptà plenament el paper referencial de la *Gramàtica catalana* i del *Diccionari general de la llengua catalana* de Pompeu Fabra, obres que —recordem-ho— no són institucionals. En València, es creà en 1915 una institució paral·lela, el Centre de Cultura Valenciana, i fon necessari un acord específic que adaptara les normes ortogràfiques de l'IEC —sense anomenar-lo ni tan sols indirectament— a la realitat valenciana, les Normes del 32 o de Castelló, document que es publicà amb un vocabulari que discrepava en alguns punts dels usos ortogràfics preconitzats per la SFIEC (com ara *realisar*, *Xecoslovàquia*, etc.). Pocs anys més tard, quan les circumstàncies polítiques ho permeteren, els valencians que difonien el fabrisme en les nostres terres s'incorporaren a l'Institut d'Estudis Valencians, el qual, lluny de delegar en l'IEC, aspirava a ser el seu equivalent valencià. L'IEC es basa en el Real Decret preconstitucional 3118/1976, del 26 novembre, de reconeixement oficial de l'IEC, per a justificar la seua competència normativa sobre "totes les terres de llengua catalana"; però no té en compte que el mateix Estat que l'avalava publicava posteriorment el Real Decret 2003/1979, del 3 d'agost, que regula la incorporació de la llengua valenciana al sistema d'ensenyança del País Valencià. ¿Quina idea tenia el legislador quan parlava de "totes les terres de llengua catalana"? Tenint en compte que la versió valenciana de la Constitució espanyola que es repartí abans del referèndum del 78 no seguia les normes de l'IEC, i tenint en compte la interpretació que ha fet recentment l'Advocacia de l'Estat de la dualitat onomàstica de la nostra llengua, és molt aventurat presumir que l'Estat haja atorgat alguna volta a l'IEC competència legal real sobre la llengua dels valencians. En tot cas, el paper de l'Estat en la regulació normativa de les llengües cooficials passà a un pla molt secundari amb la promulgació de la Constitució del 78 i dels estatuts d'autonomia respectius. És per això que el Parlament de Catalunya veu la necessitat de promulgar la Llei 8/1991, de 3 de maig, sobre l'autoritat lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans, la qual, lògicament, només té efecte en l'àmbit competencial d'eixe Parlament. Les Corts Valencianes, per contra, lluny de pensar en delegar en una institució catalana de dret privat comés l'IEC o de buscar una fórmula indirecta a la balear, optaren per crear una institució normativa nova i específica per a l'idioma valencià amb el màxim rang estatutari. No té sentit ocultar eixa realitat en un document que vol ser la base d'una relació de futur respectuosa.

Això no obstant, és evident que la visió que té l'Institut d'ell mateix és la de ser un ens referencial de tot l'àmbit lingüístic, i cal reconèixer l'esforç que ha fet els últims anys per a incorporar membres de territoris "perifèrics". No sols això, sinó que la funció pràcticament decorativa a què foren relegats la primera fornada de no catalans, Manuel Sanchis Guarner i Francesc de Borja Moll, ha donat pas a un seguit d'incorporacions de totes les terres de llengua catalanovelenciana que han assolit un paper ben destacat en les activitats de la institució catalana. Pensem que ha de ser un motiu d'orgull per a nosaltres com a valencians saber que comptem amb paisans reconeguts per la seua vàlua acadèmica en una de les institucions culturals més prestigioses d'un país veí i germà. Tanmateix, cal observar que els

OTROS DATOS

Código para validación: 9HAZM-SETU6-AFH47
Fecha de emisión: 7 de febrero de 2020 a las 14:31:11
Página 4 de 5

FIRMAS

ESTADO

COPIA ELECTRÓNICA
AUTÉNTICA

valencians que formen part de l'IEC no ho fan com a representants dels seus conciutadans. No són triats pels valencians ni hi ha una quota determinada de valencians en els estatuts de l'Institut que s'haja de satisfer. Com ja hem dit, la presència significativa de "perifèrics" és una novetat de la centenària institució si l'observem amb perspectiva històrica, i res no garantix que tinga continuïtat en el futur. A més, es podria considerar que no són tampoc representatius de la manera en què la majoria dels valencians perceben la llengua pròpia. Si ho hagueren sigut, és raonable pensar que les Corts Valencianes haurien optat per donar competències normatives a l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana en compte d'haver de crear l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

En qualsevol cas, que l'Acadèmia firme un document en què es diu que una altra institució és el referent normatiu *per a tota la llengua*, contradiu la Llei de Creació de l'AVL quan parla de la possibilitat d'establir relacions *horitzontals* —i no de subordinació— amb altres entitats normatives, i donarà arguments als qui reclamen la derogació de l'Acadèmia per considerar-la innecessària.

En l'apartat següent, referit a l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, constatem un altre "oblit" significatiu. Quan es cita la Llei de Creació de l'AVL, es diu que "és la institució que té la funció de determinar i elaborar la normativa lingüística del valencià", quan tant la dita llei com l'Estatut d'Autonomia parlen d'idioma valencià. Esta omisió, que en altres circumstàncies podria considerar-se un recurs estilístic com qualsevol altre, cobra la seua importància en el marc mencionat adés pel tractament asimètric que es fa en el document de *llengua catalana* (general) vs. *valencià* (local).

Tampoc la part dispositiva es lliura de crítiques. En primer lloc, atés que es tracta d'un document en què institucions que fins al moment no havien tingut relació formal es reconeixen mútuament i fan propòsit de col·laborar coordinadament, trobem a faltar una disposició genèrica que reconega quasi automàticament les prescripcions normatives respectives. Pareix lògic que, tractant-se d'una mateixa llengua, allò que és normatiu en un territori també siga vàlid en els altres, encara que siga amb caràcter secundari o complementari i encara que convinga orientar els parlants del grau d'adequació per a cada situació comunicativa quan hi ha variació marcada territorialment. Sense cap acord interinstitucional previ, eixe ha sigut l'esperit que ha guiat les tasques normatives de l'AVL, la qual, partint d'una perspectiva inequívocament valenciana, ha incorporat les variants habituals dels altres territoris amb les orientacions als usuaris que ha considerat pertinents.

El primer punt de la part dispositiva torna a insistir en la normativa "unitària" i, a més, explicita que ha d'arreglar "la gradació entre les opcions adequades als àmbits d'ús intraterritorial, interterritorial o internacional." En la nostra opinió, les orientacions normatives consensuades s'haurien de limitar als usos públics supraterritorials de la llengua, és a dir, per a documents aplicables a tot l'àmbit lingüístic valencianocatalà que requereixquen

DOCUMENTO	IDENTIFICADORES	
.SOLICITUD: TD35_E_229_0_2020	Número de la anotación: 229, Fecha de entrada: 07/02/2020 14:30:00	
OTROS DATOS	FIRMAS	ESTADO
Código para validación: 9HAZM-SETU6-AFH47 Fecha de emisión: 7 de febrero de 2020 a las 14:31:11 Página 5 de 5		COPIA ELECTRÓNICA AUTÉNTICA

un model neutre no marcat territorialment. Per contra, la pretensió d'haver de consensuar un model interterritorial pareix implicar que un escrit formal ordinari elaborat en un dels tres territoris s'hauria d'adaptar al dit model comú per a poder fer comunicacions interterritorials. Considerem molt més adequat i natural que tots els territoris accepten els models formals respectius i que s'accepte amb naturalitat que la nostra llengua presenta variacions territorials, base del policentrisme.

En el mateix sentit, trobem que està totalment fora de lloc que es plantege la possibilitat d'haver de consensuar amb l'IEC els usos *intraterritorials* valencians. Si això fora així, la comissió de coordinació seria, en la pràctica, l'organisme que dirigiria la normativa per a les Illes Balears, per a València i per a Catalunya. L'aprovació posterior en els plens respectius quedaria reduït a un mer tràmit, com hem pogut comprovar amb la manera en què s'ha tramitat este acord. Però, almenys en el cas valencià, cal tindre present que la competència normativa pertany exclusivament a l'AVL per delegació de les Corts Valencianes. L'Acadèmia no té capacitat legal per a cedir a entitats d'altres països eixa competència normativa delegada. Trobem que este punt es susceptible de ser considerat fins i tot un frau de llei.

En resum, compartim la necessitat d'un enteniment interinstitucional que evite episodis tan irresponsables com la modificació unilateral de la normativa ortogràfica de 2016, i valorem molt positivament la disposició que ha assolit la SFIEC en els últims temps per a acceptar la realitat institucional i sociolingüística valenciana i per a relacionar-se amb normalitat amb l'AVL. Al costat d'això, els acadèmics que firmem considerem que tenim arguments més que justificats per a votar negativament l'"Acord de cooperació per una normativa inclusiva i unitària" presentat per la Junta de Govern.

Ciutat de València, 7 de febrer del 2020

Àngel-Vicent CALPE CLIMENT

Abelard SARAGOSSÀ ALBA

Artur AHUIR LÓPEZ

**Institut
d'Estudis
Catalans**

PROTOCOL GENERAL D'ACTUACIÓ DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, L'ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA I LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

REUNITS

D'una part, l'Institut d'Estudis Catalans, amb NIF G-08674327, amb seu a Barcelona, carrer del Carme, núm. 47, i en el seu nom i representació el president, Sr. Joandomènec Ros i Aragonès, en virtut de l'article 20 dels Estatuts de l'Institut d'Estudis Catalans.

D'una altra part, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, amb CIF S-4600019-F, amb seu a València, avinguda de la Constitució, núm. 284, i en el seu nom i representació el president, Sr. Ramon Ferrer Navarro, en virtut de l'article 37.a del Decret 158/2002, de 17 de setembre, del Govern Valencià, pel qual aprova el Reglament de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

I de l'altra, la Universitat de les Illes Balears, amb CIF Q-0718001-A, amb seu a Palma, carretera de Valldemossa, km 7.5, i en el seu nom i representació el rector, Sr. Llorenç Huguet Rotger, en virtut de l'article 38.1.b del Decret 64/2010, de 14 de maig, del Consell de Govern, d'aprovació dels Estatuts de la Universitat de les Illes Balears.

DECLAREN

1. Que és voluntat de l'Institut d'Estudis Catalans, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i la Universitat de les Illes Balears cooperar per a l'establiment d'un model normatiu comú que siga unitari i, a la vegada, respectuós amb la variació geogràfica de la llengua, i que responga gradualment a les noves necessitats de la nostra comunitat lingüística.

2. Que els òrgans competents de cada institució han d'establir els instruments necessaris per a fer possible l'objectiu comú determinat en el punt anterior.

I perquè així conste i als efectes oportuns, queda formalitzat aquest protocol general d'actuació, que les tres parts signen com a prova de conformitat, en exemplar triplicat, a Barcelona, València i Palma, i que entrarà en vigor a partir de la data de la darrera firma electrònica.

Joandomènec Ros i
Aragonès
President de l'Institut
d'Estudis Catalans

Ramon Ferrer Navarro
President de l'Acadèmia
Valenciana de la Llengua

Llorenç Huguet Rotger
Rector de la
Universitat de les Illes
Balears